

AB Parlamentosu'ndan

Yeni İhbar Mekanizması Düzenlemesi:

İhbarcayı nasıl

korursunuz?

Hangi Organizasyonlar Etkilenecek?

- Teklif edilen kurallar, misillemeye karşı korunma söz konusu olduğu sürece tüm işverenlere uygulanacaktır. Ayrıca, **en az 50 çalışanı olan veya yıllık cirosu ya da toplam varlıkları 10 milyon Euro'dan fazla olan** tüm işletmelerin ihbarcı raporlamaları için iç süreçlerini kurmaları gerekecektir. İlgili raporlama mekanizmalarını ve ihbarcılar için raporlama kanalları kurma zorunluluğu, **işletme büyüklüğü veya cirosundan bağımsız olarak, tüm finansal hizmet veren firmalar ve para aklama ya da terörizmin finansmanına karşı hassas olan tüm firmalar** için geçerlidir.
- 2017 yılında Komisyon için yürütölmüş bir rapora göre, **her yıl AB genelinde** ihbarcı koruması eksikliği yüzünden potansiyel mali kayıp sadece kamu ihalelerinde **5.8 milyar Euro ile 9.6 milyar Euro** arasında değişmektedir.
- Yeni mevzuat, kurumlardaki ihbarcıların korunması adına gerekli olan benzer düzenlemelerin uyarlanması için Türk kanun yapıcılarını da teşvik edebilir. Bu durum aynı zamanda **Türkiye'de iş yapan AB şirketlerini ve vatandaşlarını** da etkileyebilir. Sonuç olarak; **Türkiye**, yeni AB Yönergesi ile paralel olarak **kendi ihbarcı yasalarını hazırlamak zorunda kalabilir**.

Sırada Ne Var?

- Yeni düzenleme AB bakanları ve üye ölkeler tarafından onaylandıktan sonra kurallara uyum için iki yıllık süre verilecektir. İhbarcıların büyük risk aldıkları ve sıklıkla bilgi paylaşmanın bedelini ödediklerinin akılda bulundurulması önemlidir.
- Kamu yararına aykırı durumların, yasa dışı aktivelerin, yolsuzluğun ve kamu sağlığına ve güvenliğine karşı olan tehditler gibi eylemlerin ortaya çıkarılmasında ihbarcıların önemi pek çok vakada görölmüştür.
- Birçok potansiyel ihbarcı, endişe ve şüphelerini misilleme korkusuyla raporlamaktan çekinmektedir ancak **ihbarcılık hem insanların hayatlarını hem de iş çevreleri ni kurtarabilir ve mali kayıp yaşanmasını önleyebilir**.

Nasıl Yardımcı Olabiliriz?

- Kurumsal suistimallerin gizlilik içerisinde açıklanması için kurumunuza **ihbar (etik) hattı aracılığıyla iç kontrol önlemlerini almanıza ya da geliştirmenize** yardımcı olabiliriz.
- **Raporlama kanalları, iddia veya raporların ulaşması, değerlendirilmesi ve kaydedilmesi, bir soruşturmaya nasıl tepki verilmesi, nasıl yürütölmesi ve gizliliğin korunması** gibi konularda bilgi edinmek ve yüksek doğruluk ve dürüstlük seviyesini korumak için eğitimlerimizden faydalanabilirsiniz.

AB Parlamentosu'ndan Yeni İhbarcı Mekanizması Düzenlemesi: İhbarcılığı Nasıl Korursunuz?

İhbarcılar Neden Önemlidir?

- İhbarcı; suistimal veya yolsuzlukla ilgili bilgi edinen veya bu durumu ortaya çıkaran bir çalışan, hissedar, gönüllü, yüklenici, alt yüklenici, tedarikçi ya da eski çalışan olarak tanımlanabilir.
- Yasa dışı toplu gözetim, sektör genelinde vergi kaçırılması, çevre politikalarının ihlali ve hatta cinsel tacizi de içinde barındıran birçok vaka yakın zamanda ihbarcılar tarafından ortaya çıkarılmıştır. İhbar yöntemi büyük şirketler ve ulus devletlere karşı toplumun tamamını etkileyen suistimallere karşı mücadelede en etkin yöntemdir.
- Uluslararası Suistimal İnceleme Uzmanları Derneği (ACFE) 'Report to the Nations 2018' çalışmasına göre, **tüyolar (ihbar) mesleki hile ve suistimalin tespitindeki en bilinen yöntemdir.**
- **Tüm çalışanların %7'sinin** kariyerlerinin bir noktasında ihbarcı korumasına ihtiyaçları olacağı tahmin edilmektedir.

Yeni Düzenleme Ne Getiriyor?

- **“Avrupa Parlamentosu (AP) döneminin en büyük başarılarından biri”** olarak ilan edilen 'İhbarcı Koruma Yönergesi' AP tarafından büyük bir çoğunluğun katılımıyla oylandı.
- Mevzuatın, geriye kalan adımlar tamamlandıktan sonra sonbaharın başında yürürlüğe girmesi planlanıyor. AP bu düzenleme ile birlikte, tüm AB üye ülkesi vatandaşı olan ihbarcıların yolsuzluk ve suistimale karşı seslerini yükselttiğinde yasalar tarafından korunacağını açıkladı.
- AB genelindeki standartlar, **kamu ihaleleri, finansal hizmetler, para aklama, ürün ve ulaşım güvenliği, nükleer güvenlik, kamu sağlığı, tüketici ve veri güvenliği** gibi geniş yelpazedeki AB yasaları ihlallerini ortaya çıkaran ihbarcıları korumayı amaçlamaktadır.
- İhbarcılık hakkındaki yasalar daha önce üye ülkeler tarafından farklı olarak kontrol edilmekteydi ve bu durum, AB içerisinde büyük mevzuat farklılıklarına sebep olmaktaydı.
- **Etik hatlarının teşvik edilmesi hile ve suistimal riskinin azaltılmasında** önemli rol oynamaktadır. Açık konuşma kültürünün teşvik edilmesi ve ihlali bildiren kişilere gizlilik sağlanması kurum kültürüne pozitif etki yapmaktadır.

Misillemeye “Sıfır Tolerans”

- Yeni düzenleme, **ihbarcılar için güvenli raporlama kanalları** sağlamaktadır. Potansiyel ihbarcılarının güvende olduklarından ve açıklanan bilgilerin gizli kaldığından emin olmak için; yeni mevzuat, ihbarcılarının içeriden ilgili tüzel kişiye ya da doğrudan yetkili ulusal otoritelere veya ilgili AB kuruluşlarına bilgi açıklamasına imkan sağlamaktadır.
- Yeni kurallar ihbarcının açığa alınmasını, rütbesinin düşürülmesini, korkutulmasını ya da herhangi başka bir çeşit misillemeye uğramasını engellemek için güvenlik önlemleri getirmekte ve misillemeyi yasaklamaktadır. İçinde; **açığa alma, rütbe düşürülmesi, yetkilerin veya konumun değiştirilmesi, maaşın ya da çalışılma saatlerin azaltılması, disiplin veya mali cezalar ve ayrımcılığın** da bulunduğu çok sayıda eylem misilleme olarak tanımlanmıştır.

www.pwc.com.tr

